

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

RIVOJLANTIRUVCHI MARKAZLARNI TASHKIL QILISH
TEXNOLOGIYASI

SILLABUS

Kunduzgi bo‘lim uchun

Bilim sohasi:	100000 – Ta‘lim
Ta‘lim sohasi:	110000 – Ta‘lim
Ta‘lim yo‘nalishi:	60110200 –Maktabgacha ta‘lim

Modul / FAN SILLABUSI
Pedagogika va ijtimoiy-
gumanitar
fanlar fakulteti

60110200–Maktabgacha ta’lim

Fan nomi:	Rivojlantiruvchi markazlarni tashkil qilish texnologiyasi	
Fan turi:	Majburiy	
Fanning malakaviy kodi:	RMTE11208	
O’quv yili:	2024/2025	
Semestr:	1-2	
Kafedra nomi:	Maktabgacha va boshlang’ich ta’lim	
Ajratilgan soatlar:	120/120	
Ajratilgan kreditlar soni:	4/4	
Professor-o’qituvchilar:	Xujamqulova I, Toshova Sh.	
E-mail / telefon:	xujamqulovairodal@gmail.com +998938029899	
Qabul soatlari:	Kafedrada tasdiqlangan reja-grafik asosida	
Ta’lim shakli:	Kunduzgi	
Mashg’ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	1-semestr	2-semestr
Umumiy o’quv soati:	120	120
Auditoriya soati	60	60
Ma’ruza	30	30
Amaliy	30	30
Seminar	-	-
Mustaqil ta’lim	60	60
Baholash shakli (YN):	Imtihon	Imtihon
Fan tili:	O’zbek	

Fan maqsadi (FM)	
FM1	“Rivojlantiruvchi markazlarni tashkil qilish texnologiyasi fanining maqsadi: 60110200 Maktabgacha ta’lim yo’nalishidagi talabalarga mo’ljallangan bo’lib, talabalarning kelgusida faol faoliyatlarni to’g’ri tashkil etish va rivojlantiruvchi markazlarida ta’limiy faoliyatning to’g’ri rejalashtirish va bilimlarni faoliyatga tadbiq etishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Maktabgacha talim-tarbiyani tashkil etish (MTTE110)
2.	Bolalar psixologiyasi va psixodiagnostikasi (BPVP110)
3.	Bolalar nutqini o'stirish nazariyasi va texnologiyalari (BNO'N102)

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	Talabalarga tarbiyachiga qo'yiladigan talablarni o'rganish;
TN2	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'limiy faoliyatni rejalashtirish va tashkil etish metodikasini chuqur o'rganish;
TN3	Bolalarda tengdoshlari bilan aloqa o'rnatish, axloqiy, estetik, ekologik, xuquqiy va ijtimoiy bilimlarni egallashiga pedagogik jihatdan to'g'ri tashkil etilgan muxitni yaratib bera olish masalalari haqida talabalarga har tomonlama bilimlar berish;
TN4	Faoliyatlarni rejalashtirish, faoliyat ishlanmalarini tuzish va til tanlash qobiliyatlarini rivojlantirish;

Ko'nikmalar jihatidan:

TN5	Markazlarni to'g'ri tashkil etish bo'yicha davlat ta'lim standarti va o'quv dasturining mazmuni va talablari bilan tanishtirish ;
TN6	Maktabgacha ta'limda o'rgatishning zamonaviy ilg'or metod va usullarini o'rgatish vazifalarini bajaradi ;
TN7	Metodik usullari va noan'anaviy o'yinlar tanlash, ular bilan ishlash mazmuni va metodlarini o'rgatish;

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M)

1-semestr

M1	"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish.	2
M2	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	2
M3	"Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish" qo'llanmasi va undan foydalanish tartibi	2
M4	"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi	2
M5	Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim berishda kompetensiyaviy yondashuv	2
M6	Maktabgacha ta'limda markazlarda olib boriladigan ishlar mazmuni	2
M7	Rivojlantiruvchi markazlarda ta'limiy faoliyat va ularga qo'yiladigan talablar	2
M8	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarni jihozlash tartibi.	2

M9	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarga rahbarlik qilish	2
M10	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin va uning turlari	2
M11	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarda o'yinlardan foydalanish	2
M12	Maktabgacha ta'lim tashkilotida kun tartibini to'g'ri tashkil etishda tarbiyachining roli	2
M13	Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari	2
M14	Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanish xaritasi	2
M15	Maktabgacha ta'lim tashkilotida burchaklani tashkil etish tartibi	2
	Jami soat:	30
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M)		
2-semestr		
M16	Maktabgacha ta'limga qo'yiladigan davlat talablarining mazmuni	2
M17	Maktabgacha ta'lim tashkilotida kuzatuv kengashini tashkil etish	2
M18	Maktabgacha ta'lim tashkilotining yillik ish rejasining mazmuni	2
M19	Maktabgacha ta'lim tashkiloti hodimlarining lavozim yo'riqnomasi	2
M20	Maktabgacha ta'lim tashkilotining tarbiyachining ish hujjatlari	2
M21	Maktabgacha ta'lim tashkilotining rahbarining ish hujjatlari	2
M22	Maktabgacha ta'lim tashkilotining hamshirasining ish hujjatlari	2
M23	Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining ish hujjatlari	2
M24	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalarning jismoniy rivojlanishi	2
M25	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalarning aqliy rivojlanishi	2
M26	Maktabgacha ta'lim tashkilotini to'g'ri tashkil etish tartibi	2
M27	Maktabgacha ta'lim tashkilotida ota-onalar bilan olib boriladigan ishlar mazmuni	2
M28	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalar bilan suhbatlar olib borish tartibi	2
M29	Rivojlantiruvchi markazlarda turli ta'lim texnologiyalardan o'rinli foydalanish	2
M30	Maktabgacha ta'lim tashkilotida monitoring olib borish tartibi	2
	Jami soat:	30
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)		
1-semestr		
A1	Maktabgacha ta'lim tashkilotida ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish	2
A2	"Ilk qadam" davlat dasturi va uning amaliyotdagi tadbiri	2
A3	Maktabgacha ta'lim tashkilotida markazlarda olib boriladigan ishlar	2
A4	Ta'limiy faoliyatni tashkil etish va unga rahbarlik	2
A5	Rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyat	2

A6	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	2
A7	Maktabgacha ta'lim tashkilotida rivojlantiruvchi markazlarda o'yinlardan foydalanish	2
A8	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida mashg'ulot (faoliyat) turlari, ahamiyati va bunda tarbiyachining o'mi	2
A9	"Til va nutq" markazida ta'limiy faoliyatni tashkil etish va jihozlash	2
A10	"Ilm fan va tabiat" markazida ta'limiy faoliyatni tashkil etish va jihozlash	2
A11	"Qurish- yasash konstruksiyalashva matematik" markazida ta'limiy faoliyatni tashkil etish va jihozlash	2
A12	"Syujetli rolli o'yinlar sahnalashtirish" markazida ta'limiy faoliyatni tashkil etish va jihozlash	2
A13	"San'at" markazida ta'limiy faoliyatni tashkil etish va jihozlash	2
A14	Markazlarning bolalarning har tomonlama rivojlanishidagi ahamiyati	2
A15	Guruh o'yin maydonchasi	2
Jami soat:		30
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy mashg'ulot (A)		
2-semestr		
A16	Xorijiy mamlakatlarda maktabgacha ta'lim	2
A17	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin va uning turlari	2
A18	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarda o'yinlardan foydalanish	2
A19	Maktabgacha ta'lim tashkilotida kun tartibini to'g'ri tashkil etishda tarbiyachining roli	2
A20	Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachisining rivojlanish markazlarida ta'limiy faoliyatga rahbarlik qilish metodlari	2
A21	Maktabgacha ta'limga qo'yiladigan davlat talablarining mazmuni	2
A22	Maktabgacha ta'lim tashkilotida kuzatuv kengashini tashkil etish	2
A23	Maktabgacha ta'lim tashkilotining yillik ish rejasining mazmuni	2
A24	Maktabgacha ta'lim tashkiloti hodimlarining lavozim yo'riqnomasi	2
A25	Maktabgacha ta'lim tashkilotining tarbiyachining ish hujjatlari	2
A26	Maktabgacha ta'lim tashkilotining rahbarining ish hujjatlari	2
A27	Maktabgacha ta'lim tashkilotining hamshirasining ish hujjatlari	2
A28	Maktabgacha ta'lim tashkiloti uslubchisining ish hujjatlari	2
A29	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalarning jismoniy rivojlanishi	2
A30	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalarning aqliy rivojlanishi	2
Jami soat:		30

Mashg'ulotlar shakli: Mustaqil ta'lim mavzulari I semestr (M)		
№	Mavzular	soat
MT1	Fan yuzasidan berilgan amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
MT2	"Ilk qadam" davlat o'quv dasturi asosida rivojlantiruvchi markazlarni tashkil etish (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
MT3	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
MT4	"Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim jarayonini mavzuli rejalashtirish" qo'llanmasi va undan foydalanish tartibi (Mavzu yuzasidan og'zaki himoya qilish)	6
MT5	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida markazlardan o'rinli foydalanish ko'nikmasi (Mavzu yuzasidan og'zaki himoya qilish)	6
MT6	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarni jihozlashga qo'yiladigan talablarning mazmun-mohiyati (Mavzu yuzasidan amaliy ish bajarish)	6
MT7	Bolaning ijtimoiy va shaxs sifatida shakllanishida markazlarning ahamiyati. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi markazlarga rahbarlik qilishda tarbiyachining o'rni (Mavzu yuzasidan krosvord tuzish)	6
MT8	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin va uning turlari orqali bolalarni har tomonlama rivojlantirish (Mavzu yuzasidan amaliy ish bajarish)	6
MT9	Ta'limiy o'yinlar, sahnalashtirilgan obrazli o'yinlar hamda ijodiy o'yinlarning mohiyati (Mavzu yuzasidan krosvord tuzish)	6
MT10	Maktabgacha ta'lim tashkilotida kun tartibini to'g'ri tashkil etish orqali ta'lim-tarbiya ishlari (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
Jami soat:		60
Mashg'ulotlar shakli: Mustaqil ta'lim mavzulari II semestr (M)		
MT11	Maktabgacha ta'lim tashkilotining tarbiyachining ish hujjatlari va ularning yuritilish tartibi. Pedagoglar bilan hamkorlik, shaxsiy reja, Tadbirlar rejasi, Yo'l xaritasi, Maktabgacha ta'limga oid qonun ish hujjatlari (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
MT12	Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorining vazifasi va ish hujjatlari, Pedagoglar bilan hamkorlik, shaxsiy reja, Tadbirlar rejasi, Yo'l xaritasi, Maktabgacha ta'limga oid qonun ish hujjatlari. (Mavzu yuzasidan krosvord tuzish)	6
MT13	Maktabgacha ta'lim tashkilotining hamshirasining ish hujjatlari, lavozim yo'riqnomasi, Davlat ta'lim standartlari, Maktabgacha yoshdagi bolalar hujjatlari, shaxsiy yillik rejalari. (Mavzu yuzasidan amaliy ish bajarish)	6

MT14	Pedagoglar bilan hamkorlik, tadbirlar rejasi, shaxsiy rejasi, Pedagoglar bilan hamkorlik, shaxsiy reja, Tadbirlar rejasi, Yo'l xaritasi, Maktabgacha ta'limga oid qonun ish hujjatlari. (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
MT15	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalarning jismoniy rivojlanishi, harakatli o'yinlar, jismoniy mashqlar, aqliy rivojlanish, jismoniy rivojlanish. (Mavzu yuzasidan krosvord tuzish)	6
MT16	Rivojlantiruvchi markazlarda bolalarning aqliy rivojlanishi, bilish jarayonlarining o'ziga xosligi, bilish jarayonlari, idrok, xotira, har tomonlama rivojlanish. (Mavzu yuzasidan amaliy ish bajarish)	6
MT17	Maktabgacha ta'limni talablar bilan tashkil etish o'ziga xosliklari, ustavi, nizomi. Maktabgacha ta'lim tashkilotining to'g'ri joylashishi, standart davlat talablariga mos bo'lishi. (Mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash)	6
MT18	Ota- onalar bilan suhbatlar tashkil etish, ochiq eshiklar kunini tashkil etish. Hamkorlik, bolalar faoliyatida ota- onalar ishtiroki. (Mavzu yuzasidan krosvord tuzish)	6
MT19	Suhbat turlari, maktabgacha yoshdagi bolalarning individual xususiyatlari, hikoya qilish, ertak aytish, syujetli o'yinlar. (Mavzuni og'zaki yoritib berish)	6
MT20	Maktabgacha ta'lim tashkilotida monitoring olib borishda bolalarning rivojlanishi ta'lim tarbiya faoliyatini kuzatish va tashkiliy ishlarni olib borish (Mavzu yuzasidan amaliy ish bajarish)	6
	Jami soat:	60
	Jami: 120 soat	

*Mustaqil ta'lim bajarish shakli mavzu xususiyatidan kelib chiqib, yozma referat, taqdimot, test topshiriqlari, didaktik material, ko'rgazmalar tayyorlash, og'zaki so'rov usulida bo'lishi mumkin.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar:	
1.	Takomillashtirilgan "Ilk qadam" Davlat o'quv dasturi. T. : 2022.
2.	O'zbekiston Respublikasi Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalarga qo'yiladigan davlat talablari. T.2022
3.	F.Qodirova, Sh. Toshpo'latova, M. Kayumova, M. A'zamova. "Maktabgacha pedagogika" Toshkent-2019
Qo'shimcha adabiyotlar:	
1.	Sh.M.Mirziyoev "Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz" T 2017y
2.	Sh.M.Mirziyoev "Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz" T 2016y

3.	Sh.M.Mirziyoev "Qonun ustunvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq faravonligini garovi" T 2016Y
4.	O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi prezidentining farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 yil. 6- son, 70-modda.
5.	N.Qayumova. Maktabgacha pedagogika. -T.: TDPU 2017yil

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- Fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- Fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob beraolsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob beraolsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabanning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni haqida tushunchaga ega bo'lmasa.

Fan o'qituvchilari to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	I.F.Xujamqulova - Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim" kafedrasida o'qituvchisi Sh.T.Toshova - Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim" kafedrasida o'qituvchisi
E-mail:	xujamqulovairodal@gmail.com +998938029899
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim" kafedrasida
Taqrizchilar:	Sh.X.Kadirova - Termiz davlat pedagogika instituti Maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrasida mudiri (PhD) G.T.Jummayeva - Termiz iqtisodiyot va servis universiteti "Pedagogika" kafedrasida dotsenti

O'quv dasturi Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassislari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faolyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2024-yil ___-avgustdagi ___-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Mazkur Sillabus Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakultetining 2024-yil ___-avgustdagi ___-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

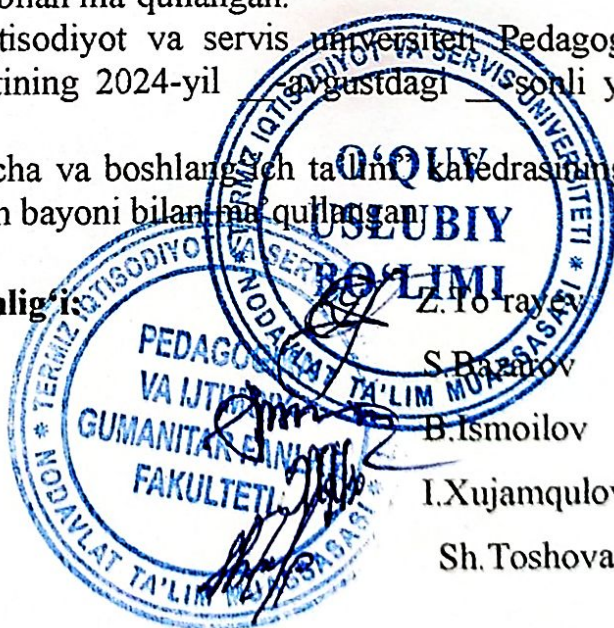
Mazkur Sillabus "Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim" kafedrasining 2024-yil ___-avgustdagi ___-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i:

Fakultet dekani:

Kafedra mudiri:

Tuzuvchilar:

Z. To'rayev

S. Baqanov

B. Ismoilov

I. Xujamqulova

Sh. Toshova